

Speech op 15 augustus 2016

Geachte dames en heren,

Wij herdenken vandaag de gevallen en slachtoffers uit de 2^e wereldoorlog met het accent daarbij op de oorlog in Oost Azië.

Ik leg het bloemstuk namens de Vereniging van Oud-Personeel der Koninklijke Java-China-Paketaanvaart Lijnen n.v. en gedenk in het bijzonder de werknemers van onze maatschappij (europees en chinees) die onvrijwillig in dit conflict betrokken werden en het leven lieten.

Wij zijn hen dank verschuldigd, dat staat vast. Ze hebben het leven dat wij nu leiden mede mogelijk gemaakt.

De vraag is echter moeten wij dit ook ieder jaar herdenken. Heeft dat zin.

In mijn speech 2 jaar geleden stond ik stil bij het wereldbeeld van een adolescent direct na de Tweede Wereldoorlog die dacht dat het kwaad definitief verslagen was.

En zijn uiteindelijke conclusie dat herdenken alleen zin heeft, wanneer we ook de verantwoordelijkheid die dat met zich meebrengt aanvaarden, namelijk dat wij de plicht hebben te streven naar een wereld, waarin iedereen – ongeacht afkomst, seksuele geaardheid en religie – recht heeft op een menswaardig bestaan en dat wij – alleen door onze geboortegrond – geen recht kunnen doen gelden op een bevoorrecht bestaan.

Vandaag wil ik een ander deel van dat wereldbeeld belichten.

Het was voor mij onmogelijk te begrijpen hoe men in de 30' er jaren duitse joden, wier uiteindelijke lot nog niet bevat kon worden, maar van wie men wist dat ze vervolgd werden, aan de Nederlandse grens geweigerd konden worden.

Zo iets vreselijks zou zeker nooit meer gebeuren.

Het xenophobe geschreeuw en gedreig tegen het plaatsen van AZC 's voor gevluchte Syriërs, wier verwoeste thuisland elke avond op ons tv-scherm komt, heeft ons ook deze laatste illusie definitief ontnomen.

Ondanks verbeterd onderwijs en afname van de eigen religieuze intolerantie is de angst voor de Ander nog volop aanwezig en als existentiële bedreiging ondervonden of dat nu – chronologisch - Indische Nederlanders, Surinamers of vluchtelingen zijn.

Dus maar niet meer gedenken, vaststellen dat we de gevallen onwaardig zijn.

Geweld en lawaai verstoren het beeld. De genoemde, gevluchte rijksgenoten zijn uiteindelijk geheel in de samenleving opgenomen. In verschillende steden is nu het aantal mensen bereid de vluchtelingen te helpen groter dan het aantal vluchtelingen zelf.

We gaan wel vooruit, al is het haperend en soms geheel aan het zicht onttrokken.

We moeten blijven herdenken mede voor het behoud van onze tolerantie en onze strijd tegen vooroordeel.

Ik dank u voor uw aandacht.

Fred Broersma